Sommarmorgon vid Näsängen - juli 2016

Näsängen är ett mycket vackert område vid Näsuddens naturreservat och Näs gård. När man går Ifrån parkeringen mot Näsuddens naturreservat, ligger området Näsängen på höger sida mot Näs Gård och omfattar även gården.

Näsängen tillsammans med Näsuddens naturreservat är Österåkers viktigaste natur- och rekreationsområde. Det finns inget annat område i Österåker med liknade kvaliteter, ett kustområde med strandängar (det sista obebyggda i Åkersbergas närhet), ett mycket vackert kulturlandskap, ett 1000-årigt kulturarv, ett rikt djurliv, en ostördhet utan påträngande bebyggelse och som ligger lättillgängligt i Åkersbergas närhet.

Här finns de upplevelsevärden som många uppskattar högt och som det finns ett stort behov av i ett allt mer stressat samhälle och som nu då Åkersberga växer och förtätas kraftigt.

Lyft blicken mot Näs gård och upptäck Näsängen, känn den ostördhet som finns, den rymd som finns med långa siktlinjer över ängar och vatten. En miljö som är avstressande och som skapar ett lugn och ett välbefinnande.

Här längs traktorvägen mot Näs gård har jag varit tidiga morgontimmar cirka. 1,5 timme i 7 dagar. Höet har precis slagits och ängarna fick ett nytt liv. Ja, livet fanns även tidigare men syntes inte på samma sätt i det höga gräset.

När jag kom på morgonen hade redan grågässen anlänt (ett femtiotal) och betade i den sluttande ängen vid Näs gård.

Tranor hördes långt i fjärran. Första dagen sågs en havsörn, lågt över ängarna, men med fel kamera utan zoom blev det inga bilder.

Under de fyra första dagarna jagade fiskgjusen tillsammans med fisktärnorna över Täljöviken, därefter var fiskgjusen borta, i varje fall under den tid då jag var där. På ängarna var det gott om fältharar, som mest åtta samtidigt.

Andra dagen visade sig en skogsmård i ett buskage vid strandängen, där två ängar möts. Den kom ut på ängen och ställde sig på bakbenen och tittade runt åt olika håll, gräset var lite högre på den ena ängen, sedan försvann den upp mot traktorvägen och upp mot skogen.

Text och foto: Tomas Seippel

En rödräv, ibland två, sågs några gånger kommande släntrande över ängarna, stannade då och då, lyssnade efter sork i dikes- eller strandängskanten. Harar och skator verkade vara helt oberörda, det var sork som stod på menyn.

Av rovfåglar såg jag minst en vid varje pass, oftast flera; ormvråk, fiskgjuse, havsörn, lärkfalk, sparvhök och brun kärrhök.

Det finns en kråkmaffia (10-15 st.) som hela tiden har ängarna under uppsikt. Många av observationerna upptäcktes genom att kråkor och fiskmåsar skränade och mobbade rovfåglarna. En morgon kom det fem korpar med sina härliga läten ”krrahk” och ”klong”.

På ängarna födosöker starflockar, kråkfåglar, sånglärkor, fasaner, och några tofsvipor med flera arter, samt även fälthare och rådjur. På strandängarna finns två döda björkar som uppskattas mycket som sittplats. Fri sikt, inga löv kliar i nacken eller som skymmer, här kan man se starar, korpar, kråkor, ringduvor och faktiskt en och annan fiskmås sitta.

En morgon satt även en ormvråk i toppen av den smala björken. Några gånger kom en, ibland två hägrar flygande för att landa i strandkanten.

Detta är korta tidsobservationer under en period då mycket av naturen har stannat upp och står still, området har ett mycket rikt djurliv och bör skyddas ifrån bebyggelse.

Under höst och vår kommer även andra arter. Tidig om våren kan man bland annat se sångsvanar beta på ängarna och om hösten födosöka i Täljöviken.

En vecka senare var jag åter ute en gång till, tidigt på morgonen. En råbock var en bit bort mot Näs gård, jag stod helt stilla, bocken närmade sig, vindriktningen låg emot mig och han kom närmare och närmare utan att upptäcka mig. Rådjur ser dåligt men hör bra. Till sist hörde han hur kameran klickade gång på gång och stannade och tittade upp, vek sedan av ned mot de nedre ängarna. Det var kanske samma bock som jag såg veckan innan i hagarna bortom Näs gård springa efter en get, de sprang runt, runt i cirklar (det är parningssäsong).

Både havsörn och fiskgjuse syntes denna morgon, dock på lite längre kameraavstånd. Fiskgjusen kom ifrån Tunaviken med en fisk (braxen) i klorna, är det ungar kvar i boet?

Näsängen har en stor betydelse som ett förrum till Näsuddens naturreservat, ingen påträngande bebyggelse samtidigt som många olika djurarter söker föda på ängarna.

Områdets djurliv bygger på att ängarna finns, det är en biotop som samexisterar med Näsudden naturreservat.

Läs gärna Naturskyddsföreningens sammanfattning ”Yttrande över detaljplan Näsängen” på www.naturskyddsforeningen.se/osteraker.

Framförallt besök Näsängen innan det är försent, upplev ostördheten och skönheten som än så länge finns kvar, även hösten är fin med sina färger.

Text och foto Tomas Seippel

Text och foto: Tomas Seippel